

OTVORENÝ LIST A PETÍCIA K STAVU SOCHY VO VEREJNOM PRIESTORE

(august 2006, www.changenet.sk)

STOP! tejto „kultúrnej politike“!

My, zástupcovia mladej výtvarnej generácie vyslovujeme svoj nesúhlas a dištanc s tvorbou verejného priestoru, ako sa realizuje za posledné roky v našich mestách. Úplné podliehanie investorom, preferovanie gýčového-brakového vkusu v podobe verejných objednávok sa stali významným znakom rozhodnutí našich miestnych politikov a verejných činiteľov. Títo najmenej vzdelaní ľudia v danej oblasti rozhodujú, čo vo verejnom priestore vznikne. Urbánny priestor bol nemilosrdne poznačený obdobím socializmu, preto sme očakávali, že po roku 1989 prídu na rad citlivé a kvalitné realizácie, nielen v architektúre ale i v oblasti sochy vo verejnom priestore. Dnes je nadmieru jasné, že to bolo očakávanie zbytočné, nielen urbanizmus, architektúra, ale ani socha vo verejnom priestore sa nedočkala skutočného odborného záujmu zo strany nadriadených. Namiesto toho sme svedkami amatérizmu a explózie insitných gýčikov. Urbánny priestor sa stal lacným a degradovaným miestom pre pseudodiela. Deje sa tak najmä nie na základe konkurzov a súťaží, ale na základe podivných interných rozhodnutí úradníkov, ktorým chýba elementárne estetické vzdelanie a vôbec zmysel pre mestotvorbu. Absentuje seriózny záujem o seriózne témy od našich verejných činiteľov. So sochou ako médium pre verejný priestor sa v rovine kvality nepočíta. Stala sa napríklad i komerčným pútačom pre investorov- sponzorov /napr. insitný vojačik s búdkou na Hlavnom námestí v Bratislave.../ Obzvlášť zarážajúci je fakt, že sa verejného priestoru zmocňujú nielen umelci amatéri, ale i umelci kompromitovaní obdobím socializmu. Naším zabúdaním a ľahostajnosťou sa z nich stali „vážení majstri“ slovenskej kultúry, dokonca oceňovaní rozličnými cenami. Je teda naozaj trápne, že k realizáciám vo verejnom priestore nie je vyzývaná mladá generácia, ale dvorní sochári KSC. Ich pseudovýtvyry možno vidieť napr. v parlamente- Ján Kulich, v Žiline- Ladislav Berák, v Košiciach- Arpád Račko, či posledná smutne známa ultragýčová socha H. CH. Andersena na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave od Tibora Bartfaya. Nestojíme o takéto dary pre naše mestá, sú absolútnym obrazom stavu našej spoločnosti, sú verejnou dehonestáciou hodnôť pre všetkých, ktorí nesúhlasili so socialistickým smerovaním našej kultúry. Sú najmä verejným kamarátšaftom klanov a spojení z dôb nedávno minulých. Títo autori Gottwaldov, Leninov, Kosákov a Kladív sa stali dôkazom, akú krátku máme pamäť. Socha sa dnes ocitá v roli promiskuitného sprofanovaného média, je zrkadlom toho v akých mantineloch, odkiaľ a pokiaľ ju naši zástupcovia verejného blaha sú schopní vnímať. Trend ktorý vidíme vo verejnej objednávke je smutný, počnúc gýčikmi pre turistov, lacnej nacionálnej demonštrácie, až po nezmyselné dekoratívne verejné objekty, či akcie typu Kravy v meste... Našich politikov a kompetentných úradníkov vyzývame na väčšiu komunikáciu s odbornou výtvarnou obcou. V opačnom prípade hrozí, že sa onedlho budú naše mestá podobať skanzenom absurdít pre turistov, či iným nezmyselným atrakciám, za ktoré sa ďalšie generácie budú len hanbiť... Od tejto pre nás nekonštruktívnej politiky bez dialógu sa dištancujeme a vravíme vám svoje dôrazné: STOP! tejto „kultúrnej politike“!

signatári petície:

Michal Moravčík, Svätopluk Mikyta, Matej Gavula, Peter Krupa, Richard Seneši, Anton Čierny, Peter Agat Huba, Martin Sedlák, Dušan Zahoranský, Pavla Sceranková, Alexandra Šimanská, Kovačovský Patrik, Lenka Kukurová, Richard Gregor, Ivana Moncoľová, Petra Hanáková, Lucia Gavulová, Adriana Čeled'ová, Miroslava Putišová, Lýdia Pribišová, Mira Keratová, Roman Popelár, Sabina Jankovičová, Silvia Lutherová, Daniel Grúň, Michaela Sečanská, Lenka Rajčanová, Stano Masár, Peter Homola, Hany Kašíčková, Jozef Kurinec, Miro Tížik, Juraj Rattaj, Marek Kvetan, Dorota Kenderová, Ján Gašparovič, Roman Pekarík, Jana Kapelová, Silvia Koršňáková, Róbert Glos, Lukáš Haruštiak, Matúš Priehyba, Marián Grolmus, Ivan Chapčák, Kamil Kozub, Miroslava Ševčíková, Andrej Jaroš, Tatiana Recká, Denisa Doričová, Lucia Čarná, Juraj Čarný, Dorota Sadovská, Juraj Dudáš, Tomáš Agat Blonski, Ildikó Pálová, Peter Pohanka, Vladimír Fisera, Eva Fiserova, Peter Turček, Elena Turčeková, Miroslav Blaženec, Lesanka Blažencová, Ivan Gontko, Ondrej Gajdoš, Patrik Illo, Michaela Fiserová, Petra Biliková, Matúš Hanus, Juraj CAKL, Martin Krištof, Matej Matejka, Juraj Mikulášek, Ivan Csákay, Kristína Korená, Marek Spál, Miloslav Špoták, Eva Polakovičová, Štefan Nemlaha, Edita Levčíková, Michal Chudík, Jozef Chovanec, Stanislav Majerski, Alžbeta Vojteková, Vojtech Ruman, Denisa Stanislavova, Nora Devečková, Martina Rozinajova, Ivan Gontko, Mikulas Huba, Romana Vajgelová, Silvia Jánošková, Jaroslav Ježek, Michal Hrianka, Róbert Blaško, Linda Výbochová, Marek Tomko, Marianna Bodnarova, Marie Zachovalová, Roman Kniebugel, Miloš Gábriš, Pavol Horváth, Viera Levitt, Alžbeta Malovcová, Jasmina Olšiaková, Zuzana Lapitkova, Michal Peleš, vladimir hambalek, Júlia Šimková, Maroš Mihina, Leo Singer, Juraj Rizman, Štefan Andrejco, Lubica Lacinova, Juraj Marusiak, René Říha, Christian POTIRON, Ján Budaj, Vladimír Olej ml. Podprocky Mikulas, Lubica Slováková, Mgr. Art Boris Sirka, Svetlana Fialova, Kysa Jaroslav, Jozef Tusan, Radovan Čerevka, Tomáš Chabada, Ján Chabada, Lujza Chabadová, Martina Paulíková, Dalibor Palenčík, Anna Kovárová, Andrea Kršková, Michal Hrčka, Štefan Szabó, Mária Hudáková, Juraj Prokop, Lubica Trubíniová, Martin Bednárík, Martin Djablik, Jaro Dunaj, Roman Babjak, Vladimír Zvara, Viktor Fuček, Peter Černák, Jaroslav Šrank, Denisa Rakoský, Roman Gajdoš, David Turčáni, Martin Piaček, Alica Bajusova, Veronika Ronaiová, Ladislav Adamus, Miloš Kopták, Štefan Oslej, Peter Fašanok, Roman Bezák, Andy Bezák, Ria Kmeťová, Zuzana Bodnárová, Jozef Šoltés, Martina Reváková, Ľuboš Hajdin, Ľudmila Priehodová, Alexandra KusÁ, Zuzana Spišiaková, Milan Lichý, Pavol Katreniak, Vladimír Pirošík, Bohumil prof. ing. arch. Kováč, Katarína Vošková, Martin Ing. Kvasnica, Ján Roháč, Alexej Tahy, Peter Kupčík, Jaroslav LIPTAY, Andrej Beder, Roman Havlíček, Tomáš Kowalski, Norbert Brázda, Denisa Havrl'ová, Viera Matasovska, Peter Marek, Alica Antášová, Jozef Fila
a ďalší